

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoCsp/14/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124210315
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124210315.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Anny Kovaľovej, PhD. a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a doc. JUDr. Petra Molitorisa PhD., v spore žalobcu: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. X, XXX XX A., právne zastúpený: JUDr. Mgr. Radim Komka, LL.M., advokát, so sídlom Hlavná 27, 080 01 Prešov, IČO: 41343859, proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skráteneý názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 53 255 739, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 16Csp/184/2024-83 zo dňa 1.4.2025, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok vo výroku III.

Žalobcovi sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že, cit.:

I. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, čl. I. Základné podmienky, v časti Poplatky platné ku dňu uzavretia tejto zmluvy, v znení: „ Poplatok za poskytnutie úveru 33,19 EUR, Poplatok za I. upomienku: 6,64 EUR, Poplatok za každú ďalšiu upomienku: 33,19 EUR Poplatok za vedenie úverového účtu: 1,83 EUR/mesačne.“ sú neprijateľné zmluvné podmienky.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, v čl. II., bod 2. v znení: „Dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB, a.s., pre poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, s obsahom ktorých súhlasí a ktoré súčasne prevzal spolu s úverovou zmluvou.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, v čl. II., bod 4. v znení: „ Podpisom tejto zmluvy dlžník vyhlasuje, že nie je osobou s osobitným vzťahom k banke podľa § 35 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“). V prípade zistenia nepravdivosti tohto vyhlásenia si je dlžník vedomý toho, že úver sa stáva okamžite splatný vrátane príslušenstva, a to dňom keď sa banka dozvedela o nepravdivosti tohto údaju v súlade s § 35 ods. 1 zákona o bankách.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, v čl. II., bod 5. v znení: „ Banka uzavretím tejto zmluvy navrhuje, aby prípadné spory vzniknuté z tohto obchodu boli rozhodnuté prednostne v rozhodcovskom

konaní prostredníctvom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeným v zmysle zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku. Dlžník vyjadruje súhlas s návrhom banky na riešení sporov Stálym rozhodcovským súdom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, v čl. II., bod 6. v znení: „Podpisom tejto zmluvy dlžník výslovne súhlasí v prípade, ak nesplní svoj záväzok splácať úver v stanovených termínoch mesačných splátok, resp. v stanovenej lehote splatnosti úveru podľa tejto úverovej zmluvy, aby banka bola oprávnená požadovať od zamestnávateľa dlžníka vykonávať zrážky zo mzdy až do doby úplneho splatenia všetkých pohľadávok banky voči dlžníkovi. Výška zrážok zo mzdy bude zodpovedať výške mesačných splátok úveru podľa tejto úverovej zmluvy, pričom zrážky zo mzdy nemôžu byť vyššie ako zrážky pri výkone rozhodnutia stanovené osobitným predpisom. Pre účely uplatnenia výkonu zrážok zo mzdy je táto úverová zmluva súčasne aj Dohodou o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka. Uvedené ustanovenie sa primerane vzťahuje aj na ručiteľa, pokiaľ je pohľadávka banky z úveru zabezpečená ručiteľom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VI. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, účinných od 1.1.2009 k Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, v čl. IV. Splácanie úveru, bod 10. v znení: „ Veriteľ je oprávnený akúkoľvek platbu dlžníka na plnenie peňažného záväzku z úverovej zmluvy započítať najprv na dlžné splatné príslušenstvo záväzku od najstaršej pohľadávky a až potom na dlžnú splatnú istinu od najstaršej pohľadávky, a to aj vtedy, ak dlžník pri platení určí inak.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VII. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, účinných od 1.1.2009 k Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, v čl. IV. Splácanie úveru, bod 11. v znení: „ Veriteľ je oprávnený odo dňa splatnosti ktorejkoľvek sumy, ktorú mu dlhuje dlžník podľa zmluvy o úvere, uspokojiť svoju pohľadávku aj z prostriedkov na ktoromkoľvek účte dlžníka vedenom vo VÚB, a.s., a to inkasným spôsobom, t. j. tak, že bez ďalšieho osobitného príkazu dlžníka zaťaží tento účet dlžníka vo výške splatnej sumy, s čím dlžník súhlasí. V prípade vzniku nákladov banky spojených s mimosúdnym vymáhaním pohľadávky voči dlžníkovi je banka oprávnená započítať tieto náklady do celkovej výšky vymáhanej pohľadávky na ťarchu dlžníka. Dlžník sa zaväzuje zabezpečiť na týchto svojich účtoch dostatok peňažných prostriedkov na vykonanie platby podľa predchádzajúcich viet.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

VIII. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, účinných od 1.1.2009 k Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, v čl. VII. Doručovanie a vyhlásenie klienta, bod 4. v znení: „Podpisom žiadosti/úverovej zmluvy klient dáva v zmysle zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov a zákona o bankách súhlas na poskytnutie svojich osobných údajov a informácií, ktoré tvoria predmet bankového tajomstva alebo sú chránené bankovým tajomstvom (ďalej len „údaje a informácie“), ovládajúcej osobe banky, spoločnosti E. F., G., H., dcérskym spoločnostiam banky a spoločnostiam patriacim do skupiny s úzkymi väzbami v zmysle z. č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov vrátane VÚB Asset Management, správ. spol., a.s., VÚB Generali dôchodková správcovská spoločnosť, a.s., Consumer Finance Holding, a.s., za účelom interného výkazníctva, vyhodnotenia úverového rizika, ponuky produktov a služieb, vykonanie obchodov a archiváciu obchodnej dokumentácie a vymáhania nesplnených záväzkov dlžníka, a to v rozsah údajov uvedených v žiadosti/úverovej zmluvy na obdobie 10 rokov od podpisu žiadosti alebo 10 rokov od vyporiadania záväzkového vzťahu medzi klientom a bankou, pričom klient je oprávnený odvolať svoj súhlas najskôr po jednom roku od zániku záväzkového vzťahu alebo od udelenia súhlasu pre prípad, že zmluva nevznikne, a to písomným oznámením doručeným na pobočku banky, kde je vedený príslušný úverový účet klienta alebo kde klient podal žiadosť o úver.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IX. Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebných úverov fyzickým osobám - občanom, účinných od 1.1.2009 k Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, v čl. IX. Záverečné ustanovenia, bod 4. v časti, v znení: „ Zmluvné vzťahy medzi dlžníkom a bankou, ktoré nie sú výslovne upravené v texte úverovej zmluvy, prípade v týchto obchodných podmienkach, sa riadia Obchodným zákonníkom.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

X. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil skutkový stav, podľa ktorého na základe zmluvy uzatvorili žalobca ako spotrebiteľ a žalovaný ako dodávateľ dňa 30.4.2009 Zmluvu o poskytnutí spotrebného úveru, Reg. číslo XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca čerpal sumu v celkovej výške 1.523,- eur. V zmluve bola uvedená ročná úroková sadzba 16,90 %, počet splátok 60, výška splátky 38,76 eur, čerpanie úveru jednorázovo dňa 30.4.2009. Ďalej bola v zmluve uvedená RPMN vo výške 21,90 %, celkové náklady dlžníka v sume 2.399,33 eur a výška úrokov s poplatkami v sume 876,33 eur.

3. Predmetom žaloby bolo určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Právny vzťah účastníkov súd prvej inštancie posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o ochrane spotrebiteľa a všeobecného právneho predpisu Občianskeho zákonníka.

4. Súd prvej inštancie v rozsudku určil za neprijateľné zmluvné podmienky 9 zmluvných podmienok. Z toho 8 z nich nebolo odvolaním napadnutých. Odvolaním napadnutá zmluvná podmienka v znení cit.: „Podpisom tejto zmluvy dlžník vyhlasuje, že nie je osobou s osobitným vzťahom k banke podľa § 35 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“). V prípade zistenia nepravdivosti tohto vyhlásenia si je dlžník vedomý toho, že úver sa stáva okamžite splatný vrátane príslušenstva, a to dňom keď sa banka dozvedela o nepravdivosti tohto údaju v súlade s § 35 ods. 1 zákona o bankách.“ Ktorou sa súd prvej inštancie zaoberal v bode 19. svojho rozsudku posúdil tak, že vo vzťahu k neprijateľnej podmienke, ktorá je neprijateľná z dôvodu, že nakoľko predmetné ustanovenie neuvádza, kto je považovaný za osobu s osobitným vzťahom k banke, nie je z pohľadu priemerného spotrebiteľa dostatočne určité, čo môže spôsobiť neschopnosť spotrebiteľa vyhodnotiť jeho vzťah k banke. Z tohto dôvodu je citované ustanovenie spôsobilé založiť hrubý nepomer vo vzájomných právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je preto v zmysle generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Navyše táto zmluvná podmienka spôsobuje tak závažné dôsledky ako je neplatnosť zmluvy, resp. zosplatnenie úveru. K takémuto záveru dospela v prípade obdobného ustanovenia v zmluve Komisia vo svojom stanovisku č. XXXXX/XXXX/XX zo dňa 24.1.2017. Uvedené zmluvné dojednanie však umožňuje banke v prípade zistenia existencie osobitného vzťahu klienta k bankovému subjektu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úverového vzťahu, teda nie len toho rizikového. Skutočnosť, že banka má zákonnú povinnosť zisťovať, či klient nie je osobou s osobitným vzťahom k banke a že v zmluve s klientom má byť dohodnuté, že v prípade nepravdivosti daného vyhlásenia klienta je banka oprávnená použiť sankciu okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy neznamená, že formulácia predmetnej zmluvnej podmienky nemá obsahovať vysvetlenie pojmov, ktoré nemôžu byť priemernému spotrebiteľovi bez ďalšieho známe.

5. Súd sa zaoberal tiež naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľných zmluvných podmienok. Vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobca musel tento naliehavý právny záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo zo zákonných ustanovení (najmä z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Napokon naliehavý právny záujem na určení a vyhlásení neprijateľnosti zmluvnej podmienky vyplýva priamo zo zákona, pričom súd prvej inštancie sa v celom rozsahu pridrižava rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/79/2017 zo dňa 22.3.2018. To, či uvedené konanie vytvorí právny podklad pre iné konanie nie je predmetom rozhodovania v predmetnej veci.

6. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že vyhlásil všetky v žalobe uvedené zmluvné podmienky za neprijateľné, a to tak ako uviedol vo výrokovej časti daného rozsudku.

7. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní plne úspešný, preto má žalobca voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

8. Proti výroku III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. b), d), f) a h). Žalovaný namieta najmä skutočnosť, že sa súd prvej inštancie nedostatočne vysporiadal so skutočnosťou, že sporná zmluvná podmienka predstavuje zákonnú povinnosť banky

vyplývajúcu z § 35 ods. 1 ZoB: „Banka a pobočka zahraničnej banky nesmú vykonávať s osobami, ktoré k nim majú osobitný vzťah, obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by sa nevykonali s ostatnými klientmi. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pred uzavretím a vykonaním takého obchodu preveriť, či osoba, s ktorou takýto obchod vykonávajú, k nim nemá osobitný vzťah; táto osoba je povinná poskytnúť banke a pobočke zahraničnej banky pravdivé informácie, ktoré banka a pobočka zahraničnej banky potrebujú na účel tohto preverenia. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pravdivosť poskytnutých údajov písomne zabezpečiť v zmluve o nimi poskytnutej záruke alebo o vklade podľa § 5 písm. a) sankciou neplatnosti uzavretia tejto zmluvy a v zmluve o úvere podľa § 5 písm. b) sankciou okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu, keď sa banka alebo pobočka zahraničnej banky dozvedela o nepravdivosti týchto údajov, vrátane splatnosti úrokov za celú dohodnutú dobu úveru.“ jedná sa o všeobecné ustanovenie, ktorého adresátom nie je priemerný spotrebiteľ ale veľmi špecifický okruh osôb ako napr. akcionári banky, právnické osoby pod kontrolou banky a ďalej v zmysle ustanovenia §35 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z. z.

9. Prvoinštančný súd vo svojom odôvodnení poukázal na ust. § 35 ods. 1 ZoB a uviedol, že: „Uvedené zmluvné dojednanie však umožňuje banke v prípade zistenia existencie osobitného vzťahu klienta k bankovému subjektu vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úverového vzťahu, teda nie len toho rizikového.“ Súd absolútne opomenul ďalšie znenie predmetného zákonného ustanovenia, ktoré okrem toho, že vo svojej prvej vete zakazuje uzatvárať s osobami, ktoré majú k banke osobitný vzťah obchody, ktoré by vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko nevykonali s ostatnými klientmi, vo svojom ďalšom znení však toto ustanovenie vyslovene banke ukladá povinnosť preveriť či osoba, s ktorou zmluvu uzatvára, nemá osobitný vzťah k banke, pričom zároveň ukladá povinnosť tejto osobe uviesť pravdivé údaje. V poslednej vete tohto ustanovenia je zároveň banke uložená ďalšia povinnosť, a to písomne zabezpečiť pravdivosť týchto údajov priamo v zmluve s tým, že pri zmluve o úvere dochádza k okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu, kedy sa banka o nepravdivosti údajov dozvedela (teda znenie zákona neumožňuje vyhlásiť mimoriadnu splatnosť ako to uvádza súd). Povinné zosplatnenie úveru pri osobe s osobitným vzťahom k banke tak stanovuje priamo ZoB (viď znenie ust. § 35 ods. 1 ZoB: „Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pravdivosť poskytnutých údajov písomne zabezpečiť (...) v zmluve o úvere podľa § 5 písm. b) sankciou okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy ku dňu, keď sa banka alebo pobočka zahraničnej banky dozvedela o nepravdivosti týchto údajov, vrátane splatnosti úrokov za celú dohodnutú dobu úveru“), ako základný zákon upravujúci činnosť banky. Žalovaný má zato, že táto zmluvná podmienka je v úplnom súlade so znením zákona, ktorý žalovanému uložil povinnosť túto zmluvnú podmienku do zmluvy inkorporovať. Banka bez potvrdenia zo strany klienta nemá reálnu možnosť, ako overiť, či klient nemá osobitný vzťah k banke, keďže banka nevedie evidenciu členov štatutárnych orgánov a iných osôb vyplývajúcich § 35 ods. 4 ZoB.

10. K odôvodneniu súdu, v ktorom prebral argument žalobcu o tom, že je táto zmluvná podmienka neurčitá, pretože neuvádza, kto je považovaný za osobu s osobitným vzťahom k banke, nie je dostatočne určitá, čo podľa prvoinštančného súdu môže spôsobiť jeho neschopnosť vyhodnotiť jeho vzťah k banke, žalovaný uvádza, že mu nie je zrejmé z akého dôvodu odkaz na ust. § 35 ods. 4 ZoB súdu nepostačuje, pričom žalovaný v prvom rade poukazuje na skutočnosť, že predmetná zmluvná podmienka uvádza, čo je obsahom predmetného ustanovenia, keďže z jej znenia vyplýva, že v predmetnom ustanovení je bližšie špecifikované, kto je osobou s osobitným vzťahom. V druhom rade má žalovaný za to, že len skutočnosť, že je v zmluvnej podmienke odkaz na zákon nezakladá jej neurčitosť ani jej neprijateľnosť, v prípade opačného názoru by súd dospel k absurdnému záveru, že napríklad aj znenie zmluvy: „Zmluva o poskytnutí spotrebného úveru uzavretá v súlade s ustanovením § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov...“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to len preto, že v nej nie je uvedený obsah predmetného ustanovenia, resp. spomenutých zákonov, resp. v nej nie je vysvetlený pojem zmluva, spotrebný úver, a pod.

11. Napadnuté rozhodnutie sa tak javí ako zmätočné a nepreskúmateľné, nie ako spravodlivé, čo žalovaný považuje za hrubý zásah do práva na spravodlivý proces a na jeho úkor, ak na základe vykonaných dôkazov dospel súd k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom následne na základe toho aj nesprávne právne argumentoval v odôvodnení svojho rozsudku. Na základe uvedeného je zároveň zrejmé, že už len z vyššie uvedených dôvodov vyžaduje napadnuté rozhodnutie okamžitú revíziu zo strany odvolacieho súdu, keďže súd vychádzal pri vytváraní predmetných záverov z nesprávne zisteného skutkového stavu, ako aj z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Na základe vyššie uvedeného preto žalovaný navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 389 CSP a nasl. ho zrušil a konanie zastavil, resp. rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

13. Žalobca zaslal k odvolaniu žalovaného nasledujúce vyjadrenie: Vo vzťahu k zmluvnej podmienke, ktorú súd vo výroku III. určil za neprijateľnú týkajúcej sa vyhlásenia o neexistencii osobitného vzťahu k banke a možnosti okamžitej splatnosti úveru z dôvodu nepravdivosti tohto vyhlásenia uvádzam, že dôvod, pre ktorý môže banka pristúpiť k jednostrannému ukončeniu zmluvného vzťahu formou mimoriadneho zosplatnenia úveru je formulovaný rozsiahlo a dokonca sa vzťahuje na situáciu, ktorá sa vôbec netýka porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas. Tým je spotrebiteľ vystavený riziku, že v podstate akékoľvek okolnosti o možnej nepravdivosti vyhlásenia o osobitnom vzťahu k banke môžu spôsobiť vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Predmetné ustanovenie zmluvy je neurčité, pretože ako práva neznalý subjekt bez reálneho oboznámenia a poučenia zo strany dodávateľa nedokážem vedieť posúdiť a vyhodnotiť svoj prípadný osobitný vzťah k banke, ako ani rozsah a výpočet subjektov, ktoré nimi sú, pričom hoci aj nedbanlivé prehlásenie je späté so sankciou okamžitého zosplatnenia úveru. Dané zmluvné ustanovenie však už priamo proklamačne počíta s tým, že nemám žiaden osobitný vzťah k banke. Súdny dvor EÚ vo veci C-66/19 rozhodol, že ak smernica v oblasti ochrany spotrebiteľa stanovuje povinnosť predajcu alebo dodávateľa oboznámiť spotrebiteľa s obsahom ponúknutého zmluvného záväzku, ktorého určité informácie sú určené záväznými právnymi predpismi členského štátu, je nevyhnutné, aby tento predajca alebo dodávateľ oboznámil uvedeného spotrebiteľa s obsahom predmetných ustanovení (viď. rozsudok z 26. apríla 2012, Invitel, C-472/10, EU:C:2012:242, bod 29).

14. Podľa citovanej zmluvnej podmienky by spotrebiteľ mal „z hlavy“ ovládať zákon o bankách v časti upravujúcej osobitný vzťah osoby k banke. Uvedené je nerealizovateľné a keďže zmluvná podmienka neuvádza obsah predmetného zákonného ustanovenia, je neprijateľná. Súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl. Je podstatné a rozhodujúce, že predmetná napadnutá zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Žalobca vo vyjadrení taktiež poukázal na viaceré rozsudky Krajského súdu v Prešove kde bola obdobná zmluvná podmienka judikovaná ako neprijateľná.

15. S poukazom na uvedené argumenty žalobca navrhuje, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. ako vecne správny potvrdil.

16. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

17. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces a nesprávnym právnym posúdením to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS/78/05).

18. K odvolacej námietke, že rozsudok trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia podľa ust. § 365 ods. 1 CSP písm. b), pričom je nedostatočne odôvodnený, nezrozumiteľný a nepreskúmateľný, odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok určuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku, ktoré sú presne uvedené v ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Z tohto ustanovenia sa dá vyvodiť aj záväzná logická štruktúra odôvodnenia. Po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom možno konštatovať, že tento súd vydal rozhodnutie, ktoré spĺňa požiadavky na odôvodnenie rozsudku podľa § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie mal odvolací súd za to, že k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu nedošlo. V prvom rade sa súd prvej inštancie riadne zaoberal tým, čoho sa strana žalobcu domáhala, aké skutočnosti tvrdila, a aké dôkazné prostriedky označila, riadne sa zaoberal vyjadreniami

žalovanej strany a prostriedkami jej procesnej obrany a taktiež komplexne posúdil čiastkové skutkové tvrdenia strán a tieto aj riadne vyhodnotil. V odôvodnení taktiež uviedol, ktoré z rozhodných skutkových okolností preukázané boli a ktoré nie. Odvolací súd v tomto poukazuje na skutočnosť, že do odôvodnenia súdu prvej inštancie je potrebné zahrnúť iba rozhodné skutkové okolnosti tak, aby rozsudok neobsahoval nadbytočné informácie. Súd prvej inštancie sa taktiež v odôvodnení zaoberal vyhodnotením dôkaznej situácie a obsahom predmetného rozhodnutia je aj riadne hodnotenie dôkazov, ako aj riadne opísanie úvahy súdu prvej inštancie pri ich hodnotení. Aj táto časť odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie má logickú postupnosť. Taktiež možno konštatovať, že rozhodnutie súdu prvej inštancie má riadne uvedené právne posúdenie veci, pričom pod právnym posúdením sa rozumie činnosť, pri ktorej súd podriaďuje zistený skutkový stav pod príslušnú právnu normu. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie odcitoval právne normy a v ďalšej časti odôvodnenia vysvetlil, ktoré zo skutkových zistení odôvodňujú aplikáciu práve týchto právnych noriem. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval predmetnú odvoláciu námietku za nedôvodnú.

19. K námietke inej vady ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d) CSP odvolací súd poznamenáva, že tento odvolací dôvod dopadá na také pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod zostávajúce odvolacie dôvody. Takéto pochybenia sa stávajú relevantnými až za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takouto vadou môže byť napríklad nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu bez splnenia predpokladu uvedeného v článku 16 ods. 2 CSP, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami v zmysle ust. § 193 CSP alebo napríklad posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu v zmysle ust. § 194 ods. 2 CSP, alebo akékoľvek iné pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody a mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Táto odvolacia námietka naplnená nebola, keďže po preskúmaní celého konania pred súdom prvej inštancie nebola odvolacím súdom zistená iná vada v konaní, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, pričom túto odvolateľ v podanom odvolaní ani nijako bližšie nekonkretizoval. Zostala teda iba v podobe všeobecne formulovaného odvolacieho dôvodu, ktorý nebolo možné bližšie odvolacím súdom preskúmať.

20. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t. j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súd hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

21. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo

skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.9.2021). Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O myl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010).

22. Cieľom spotrebiteľského práva je zvýšená ochrana slabšej strany záväzkového vzťahu, ktorou je nepochybne spotrebiteľ, pričom východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na všetky podmienky, za ktorých dochádza ku vzniku záväzkovo-právneho vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa a tiež so zreteľom na to, že dodávateľ má možnosť jednostranne stanoviť zmluvné podmienky, čo aj v reálnom živote uskutočňuje, a to prostredníctvom formulárových zmlúv.

23. Odvolací súd zdôrazňuje, že za neprijateľné zmluvné podmienky je potrebné považovať také zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Jedná sa o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné a hrubo poškodzujúce spotrebiteľa. Od dodávateľa, ktorý je v spotrebiteľských vzťahoch v značne silnejšom postavení ako spotrebiteľ sa vyžaduje, aby k tvorbe zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách pristupoval v súlade s dobrými mravmi.

24. Čo sa týka odvolania žalovaného vo vzťahu k výroku III., ktorým súd prvej inštancie určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o poskytnutí spotrebného úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 30.4.2009, v čl. II., bod 4. v znení: „Podpisom tejto zmluvy dlžník vyhlasuje, že nie je osobou s osobitným vzťahom k banke podľa § 35 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“). V prípade zistenia nepravdivosti tohto vyhlásenia si je dlžník vedomý toho, že úver sa stáva okamžite splatný vrátane príslušenstva, a to dňom keď sa banka dozvedela o nepravdivosti tohto údaju v súlade s § 35 ods. 1 zákona o bankách.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore v napadnutej časti výroku III. rozsudku zistil skutkový stav v potrebnom rozsahu a na základe vykonaného dokazovania dospel aj k správny právny záverom.

25. Súdny členské štátov môžu judikovať, ktoré zmluvné podmienky sú nekalé (porov. C-237/02, *Freiburger Kommunalbauten*, cit.: „Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka, ako je tá, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa kritériá požadované nato, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13 ako nekalú.“). Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Neprijateľnú zmluvnú podmienku súd nemodifikuje. Nič by neodradzovalo nečestného dodávateľa od pokračovania v používaní neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže by súd zmenou zmluvnej podmienky vlastne udržiaval nečestnú obchodnú prax (porovnaj rozsudok Súdneho dvora vo veci C-618/10).

26. Podstata neprijateľnosti odvolaním napadnutej zmluvnej podmienky nespočíva v tom, že by spotrebiteľ nebol povinný oznamovať konkrétne podstatné skutočnosti banke, ale v tom, že posudzovaná spotrebiteľská zmluva v dotknutej časti tieto podstatné skutočnosti neozrejmuje, v dôsledku čoho je spotrebiteľ v nevedomosti o tom, aký je skutočný obsah tohto jeho vyhlásenia. Skutočnosť, že banka

má zákonnú povinnosť zisťovať, či klient nie je osobou s osobitným vzťahom k banke, a že v zmluve s klientom má byť dohodnuté, že v prípade nepravdivosti daného vyhlásenia klienta je banka oprávnená použiť sankciu okamžitej splatnosti celej dlžnej sumy neznamená, že formulácia predmetnej zmluvnej podmienky nemá obsahovať vysvetlenie pojmov, ktoré nemôžu byť priemernému spotrebiteľovi bez ďalšieho známe (Pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoCsp/16/2024 zo dňa 19.9.2024).

27. Zmluvná podmienka odporuje aj ustanoveniu § 35 ods. 1 Zákona o bankách, podľa ktorého banka nemôže s osobami, ktoré majú osobitný vzťah k banke uzatvárať iba tie obchody, ktoré vzhľadom na svoju povahu, účel alebo riziko by nevykonali s ostatnými klientmi. Uvedené zmluvné ustanovenie však umožňuje banke v prípade existencie osobitného vzťahu klienta k banke vyhlásiť mimoriadnu splatnosť každého úveru, nielen rizikového. Neurčitosť je preto dôvodom vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je založená aj vtedy, ak je spotrebiteľ vystavený nejasnej, nezrozumiteľnej alebo neurčitej zmluvnej podmienke, z ktorej nemožno určiť práva a povinnosti spotrebiteľa. Najčastejšie prípady nejasnosti a nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky spočívajú v používaní komplikovaných a náročných technických a iných sofistických termínov, v nejasnej formulácii zmluvného ustanovenia, ktorá ho robí nepochopiteľným pre spotrebiteľa. Neurčitosť zmluvnej podmienky úzko súvisí s jej nezrozumiteľnosťou a týka sa väd jej obsahu, ktorých následkom je, že spotrebiteľ je vystavený právnej neistote v otázke úpravy práv a povinností v konkrétnom štádiu zmluvného vzťahu.

28. Vo vzťahu k výroku III., t. j. určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky je potrebné uviesť, že obdobná zmluvná podmienka už bola posúdená ako neprijateľná zmluvná podmienka, a to rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 8Csp/25/2024 zo dňa 2. júla 2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11CoCsp/27/2024 zo dňa 26.3.2025, rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Csp/69/2024 zo dňa 8.1.2025 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Cocsp/6/2025 zo dňa 10.6.2025, rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1Csp/24/2024 zo dňa 28.11.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25Cocsp/3/2025 zo dňa 17.7.2025.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku III. ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP.

30. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP podľa procesného výsledku konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, preto mu súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

31. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).